

Passe-Partout Kunstmagazine

A woman with dark hair styled in a tall, intricate braided crown. She is wearing a black outfit with a large, vibrant peacock feather fan behind her. She has bright red lipstick and is looking slightly to the right. In her left hand, she holds a golden, ornate birdcage. The background is a soft, out-of-focus green.

Editie 12.6

In deze editie ondermeer :

Meesterglasblazer Marco Lopulalan, Papier knip kunst van Ayumi Shibata, Popsong van Al Stewart betaald nog steeds de rekeningen, Elze van der Meer sieraden, Trouwjurk lag 400 jaar op de zeebodem, Ennio Drost dichter en dansmaker, Rosalind Lyons fascinatie voor het verleden, Griezelpark Veijo Rönkkönen, Dod Procter een bijzondere vrouw, Alfred Wallis diepzeevisser en kunstenaar, tentoonstelling Klimt Golden Boy, Jan kuiper exposeert in Leerdam

Model cover foto: Anne.

Anne was al eerder het gezicht van de Leerdamse Kunst Vierdaagse.

Als afsluiting van ons jubileum jaar nog eenmaal een foto van Anne.

Fotografie: Antony Swiderski.

Alfred Wallis

diepzee visser en kunstenaar

Hij schilderde het liefst op kartonnen dozen die de kruidenier voor hem bewaarde

Voormalig diep zee visser Alfred Wallis verhuisde naar het vissersplaatsje St Ives in Cornwall (Engeland) in 1890. Hij was toen 35 jaar oud. Hij was gestopt met vissen en opende een winkel in touw, zeil en andere vissers benodigdheden. Vanaf ongeveer 1912 sloot hij de winkel en ging werken voor een lokale antiquair. Nadat zijn vrouw Susan stierf in 1922 is Alfred begonnen met schilderen.

Zijn schilderijen zijn echt naïef, totaal ongeschoold en onbevangen

Het perspectief is grotendeels genegeerd. De grootte van een object is afhankelijk van het belang van het object. Een goed voorbeeld hiervan is een schilderij van Alfred waarop hij de huizen van St. Ives schilderde. In een van de huizen woont zijn broer met wie hij ruzie heeft. Hij schilderde dat huis heel klein.

Alfred schilderde met alles dat voorhanden was. Huis tuin- en keuken verf, en verf waarmee schepen geschilderd werden. Verder gebruikte hij potlood en krijt. Het maakte hem ook niet uit waarop hij schilderde. Hij was blij met alles dat op zijn weg kwam. De lokale kruidenier bewaarde oude kartonnen dozen voor hem. Alfred schilderde het liefst op karton. Deze dozen sneed hij in onregelmatige vormen en daar maakte hij zijn schilderijtjes op.

Door een gelukkig toeval werd Alfred Wallis "ontdekt" op de eerste dag van de zomer in 1928 door kunstschilders duo Ben Nicholson en Christopher Wood, die op een dagtocht naar St. Ives waren en toevallig voorbij Wallis cottage in Back Road West liepen.

De deur stond open en Alfred zat aandachtig aan de tafel te schilderen. De muren waren vol met tekeningen van schepen en huizen die geschilderd waren op stukken karton die in vreemde vormen waren geknipt.

Alle werken waren opgehangen aan gigantische spijkers, ook de kleine schilderijtjes.

Zij waren verrast door de naïviteit van de werken van Alfred, en kochten een aantal van zijn werken. Zij besloten om zich in te zetten om het werk van Alfred te promoten in de kunstwereld.

Op een gegeven moment wilde Wallis stoppen met schilderen omdat hij meende dat zijn burens hem zijn roem kwalijk namen. Dat zij in de overtuiging waren dat hij in het geheim rijk was.

Ondanks enige erkenning en de verkoop van een aantal van zijn schilderijen, leefde Wallis in grote armoede.

Toen hij geestelijk in de war raakte verhuisde hij naar het Workhouse in Madron (een opvanghuis voor arme bejaarden) waar hij stierf in 1942 op 86 jarige leeftijd.

Hij werd begraven op de begraafplaats van Barnoon met uitzicht op Porthmeor Beach.

Tijdens zijn leven was er weinig belangstelling voor zijn werk.

Nu, jaren later krijgt zijn werk wereldwijde erkenning, en betalen fans er graag tientallen duizenden ponden voor

De cottage van Alfred in het centrum van St. Ives is prachtig gerestaureerd en kan als vakantiehuisje gehuurd worden.

En ja.... het hangt daar vol met werk van Alfred. (kopieën)
De originele werken hangen in de Tate Galery in St. Ives.

www.tate.org.uk/visit/tate-st-ives

Wallis, de eenvoudige visser werd een van Brittain's meest beroemde naïeve kunstenaars.

De simpele stijl van zijn werk, de groeiende belangstelling voor zijn werk en de stijgende prijzen betekenen dat zijn werk veelvuldig wordt vervalst. .

Het werk van Alfred Wallis wordt tegenwoordig Outsider Art genoemd.

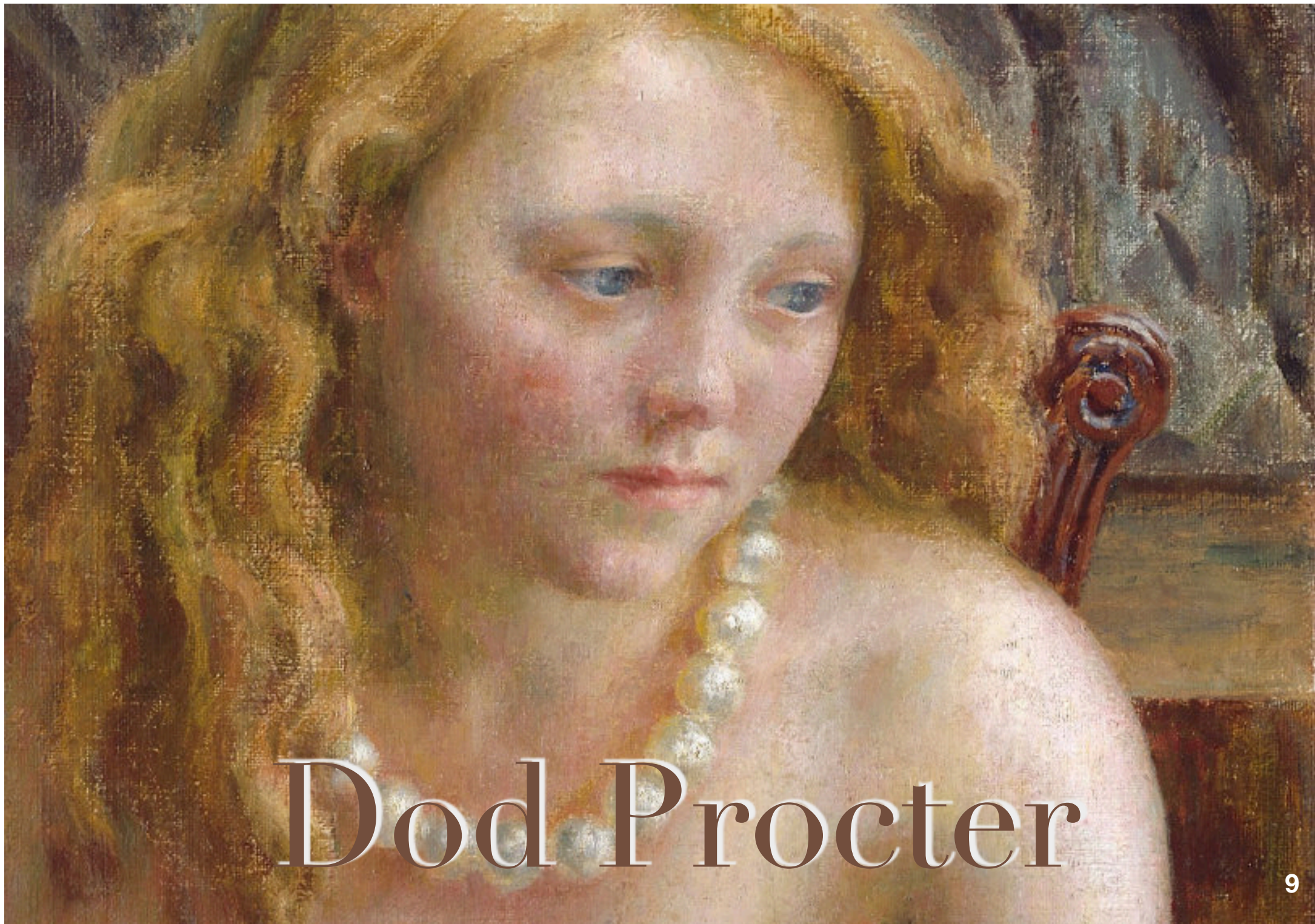
Dat is een verzamelnaam voor authentieke kunstwerken, gemaakt door bijzonder artistieke talenten die luisteren naar de stem in zichzelf.

Voor meer informatie en foto's van de cottage:

<https://www.stivescottages.co.uk/products/alfred-wallis-cottage>

Dod Procter

Dod Procter, een wezen als een nimf

Dod Procter was een Engelse kunstenares, zij werd geboren als Doris Margaret Shaw. Ze begon haar artistieke carrière als tiener leerling aan de 'Forbes' School en werd misschien wel de beroemdste kunstenaar van haar tijd.

Doris ('Dod') Shaw was pas vijftien toen haar moeder haar en haar broer naar de kunstacademie van Stanhope en Elizabeth Forbes bracht om te studeren.

Daar ontmoette ze medestudent Ernest Procter, met wie ze in 1912 trouwde.

Dod's moeder nam haar in 1910 ook mee naar Parijs om te studeren aan het Atelier Colorossi, waar ze werd geïnspireerd door de impressionistische en post-impressionistische schilders, vooral Cezanne en Renoir.

In de jaren 1920 specialiseerde ze zich in het schilderen van de figuur, meestal alleenstaande vrouwenfiguren, soms naakt, anderen in zacht gedrapeerde kleding.

Een van deze schilderijen, 'Morning', werd gekocht door Dagblad de Daily Mail voor de Tate Gallery-collecties, waardoor Dod Procter een begrip van de dag werd.

'Little girl' door Dod Procter

'Morning', door Dod Procter 1890 - 1972

'The Golden Girl' Dod Procter

Ernest en Dod Procter aan het werk

Vriendin Laura Knight beschreef Dod Procter bij haar eerste ontmoeting als 'een charmant jong ding, met een briljante huidskleur, enorme donkere ogen en lange slanke benen - snel en actief als een gazelle'.

Een andere vrouwelijke artiest, Gluck, herinnerde zich haar als 'een wezen als een nimf. Ze had een grote charme, een scherp gevoel voor humor en was altijd klaar voor elk avontuur. Als ze een opmerking maakte, hield ze haar hoofd schuin als een wilde vogel en keek uit naar het effect op de luisteraar, een eigenschap die ze nooit verloor .... en ze gaf zeker nooit de indruk de serieuze, hardwerkende artiest te worden die ze werd.'

Gedurende haar hele carrière schilderde Dod Procter vrouwen, en voornamelijk jonge vrouwen: van vroege portretten van haar vrienden tot studies van de gemoedstoestanden van jonge vrouwen.

Ernest Procter stierf plotseling in Newcastle in 1935. Na een periode van reizen keerde Dod in 1938 terug naar het westen van Cornwall, waar ze tot haar dood in het gebied woonde, af en toe naar het buitenland reisde en vaak exposeerde in Londen, onder meer aan de Royal Academy.

De stijl van de latere werken van Dod Procter veranderde aanzienlijk, evenals het onderwerp, waaronder landschappen, schilderijen van kinderen en stilleven.

Ze stierf op 80-jarige leeftijd, zevenendertig jaar na haar man.

Tentoonstelling Golden Boy Gustav Klimt

Van Gogh Museum Amsterdam
tot en met 8 januari 2023

Gustav Klimt (1862- 1918)

is een van de aansprekende kunstenaars uit de westerse kunstgeschiedenis. Zijn gouden en decoratieve schilderijen en sterke vrouwenportretten zijn wereldberoemd. Maar wie was deze 'golden boy' en wat is het verhaal achter zijn talent?

Je kent misschien het werk van Klimt, maar heb je het ook werkelijk gezien?

Golden Boy Gustav Klimt. Geïnspireerd door Van Gogh, Rodin, Matisse... laat zien hoe Klimt zijn unieke stijl ontwikkelde en rijkelijk putte uit het werk van Van Gogh, Toorop, Rodin, Whistler, Toulouse-Lautrec, Monet, Matisse en vele andere kunstenaars.

Uit nieuw onderzoek blijkt welke kunstenaars Klimt hebben beïnvloed, en welke hij bewonderde.

Hij was medeoprichter van de kunstenaarsvereniging Wiener Secession. Daar werd in 1898 voor het eerst West-Europese moderne kunst getoond.

Vanaf dat moment betekende elke tentoonstelling die de vereniging organiseerde een nieuwe golf van inspiratie en creativiteit voor Klimt.

Deze groots opgezette tentoonstelling toont tientallen iconische topstukken van Klimt: van decoratieve landschapsschilderijen en krachtige figuur tekeningen tot monumentale vrouwenportretten zoals Judith (1901) en Emilie Flöge (1902), maar ook spectaculaire schilderijen als Waterslangen II.

Een van de hoogtepunten in de tentoonstelling is de reproductie op ware grootte van het Beethoven fries, waar voorstudies en tekeningen van Klimt onder te zien zijn. Hij maakte deze muurschildering voor de Secession in 1902 als hommage aan de Negende Symfonie van Beethoven, in die tijd de grote cultfiguur. Het Beethoven fries was de start van Klimt's 'gouden periode' waarin hij bladgoud gebruikte in zijn schilderijen.

www.vangoghmuseum.nl

Van Gogh Museum
Museumplein 6
1071 DJ Amsterdam

Veijo Rönkkönen Finland

Volgens Cónde-Nast reismagazine één van de meest angstaanjagende plekken ter wereld. Deze griezelige sculpturen staan langs de weg van Imatra in Savonlinna Finland. Het meest griezelige is het feit dat sommige menselijke tanden hebben.

De beelden zijn gemaakt door een Fins autodidactische kunstenaar Veijo Rönkkönen, die in Parikkala woonde, op minder dan één kilometer van de Russische grens.

De kunstenaar stond bekend als een verlegen en excentrieke kluzenaar. Hij begon in 1976 een kunstgebit in zijn figuren te gebruiken; 'Javelin Thrower' (één van de beelden) pronkt met het kunstgebit van de vader van de kunstenaar, die stierf in 1975.

Het bos rondom zijn huis staat vol met sculpturen van menselijke figuren van alle leeftijden en culturen die alle soorten emoties uitbeelden die je maar kunt bedenken.

Rönkkönen, geboren in 1944, begon zijn carrière bij de plaatselijke papier molen op de prille leeftijd van 16. Volgens de lokale legende gebruikte hij zijn allereerste salaris om appelzaden en een zak beton te kopen, en begon zo zijn beeldentuin, die hij onvermoeibaar koesterde voor een halve eeuw.

De sculpturen die hij maakte gaf hij op naturalistische wijze weer.

Deze werken werden tentoongesteld in de tuin van zijn huis, waar hij met zijn ouders woonde.

De tuin was gratis te bezoeken, maar Veijo was graag op zichzelf en was niet veel in de buurt om bezoekers te ontmoeten.

Nu bekend als de Veijo Rönkkönen Sculpture Garden, trekt de tuin jaarlijks 25.000 bezoekers, die niet alleen aangetrokken worden door de kunst, maar ook door de sfeer van het bos zelf, achtervolgd door de gemeenschap van figuren die Rönkkönen's eigen handen zo bedachtzaam hebben gevormd.

De kunstwerken worden door veel mensen gezien als een beetje griezelig. Kinderen houden elkaar in de lucht omhoog, terwijl oudere volwassenen in traditionele klederdracht zitten.

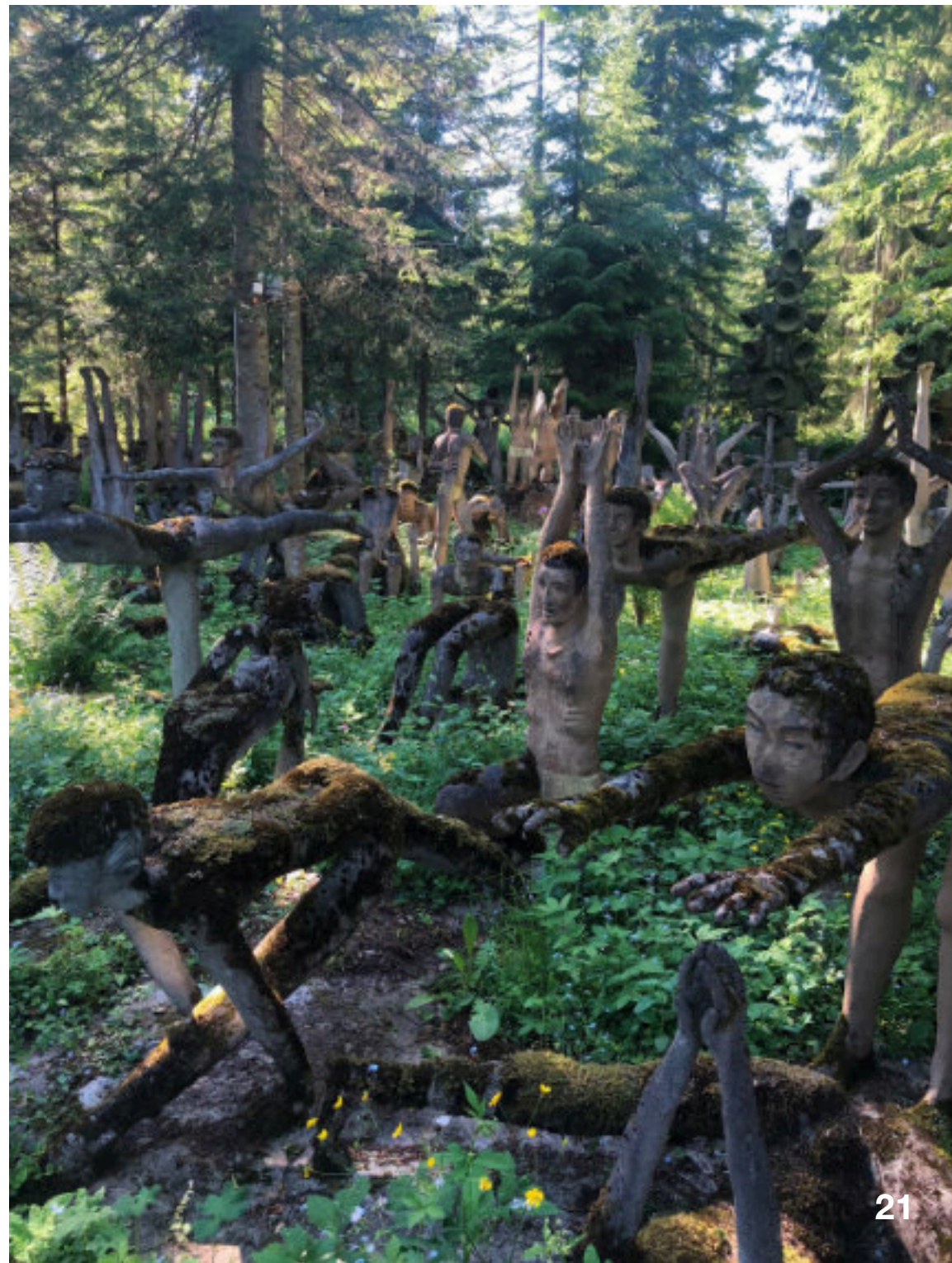
Sommigen hebben monden vol echte mensen tanden, die naar voorbijgangers lijken te grijnzen. Anderen hebben speakers binnenin, die onverstaanbare geluiden mompelen. Er is zelfs een gebied waar 255 bijna naakte figuren yoga beoefenen. Yoga is een van de hobby's van Rönkkönen die we kennen, afgezien natuurlijk van het maken van kunst.

Rönkkönen is meer dan een installatie of een beeldenpark; het is een gemeenschap, en hoewel sommige kunstwerken verontrustend overkomen, is het bos ongetwijfeld behoorlijk magisch, een samensmelting van vele verschillende werelden komen samen op één plek. Dit voelt vooral betekenisvol gezien het feit dat het een buitenwereld is die de artiest in het echte leven nooit heeft ervaren.

Het meest betoverende deel van het park bestaat uit 255 sculpturen die aan yoga doen. Tussen hen door lopend, zie je hoe zij hun perfecte posities innemen, hun kalme uitdrukkingen en bemoste lichamen doen de tijd stilstaan.

Hoe kan beton zo'n veerkracht uitdrukken?

Het beeldenpark van Veijo kan worden gezien als een weerspiegeling van zijn eigen leven. De verschillende delen en werken geven de stadia van zijn leven weer. Van opgroeien met de dromen en angsten die hij ervoer, tot tekenen van ouder worden. Sommige sculpturen zijn zelfs provocerend en agressief, terwijl anderen een gevoel van grondige overweging en een streven naar spirituele harmonie opwekken.

Impressie van het park; <https://www.youtube.com/watch?v=WP6WCKn8FrA>

Veijo heeft er nooit mee ingestemd zijn beelden uit te lenen aan musea of exposities. Toen hem ernaar werd gevraagd, zei hij dat hij "eerst bij de beelden moest informeren".

Ze moeten altijd nee hebben gezegd, want tot op de dag van vandaag heeft geen van de beelden hun plek in de tuin verlaten. Het park is als een portret van een persoonlijkheid, met al zijn twijfelachtige en tegenstrijdige kenmerken.

In 2007, drie jaar voor zijn dood, won hij de Finlandia-prijs (een multidisciplinaire prijs die jaarlijks wordt uitgereikt), maar hij woonde de ceremonie niet bij om deze in ontvangst te nemen omdat hij zijn huis niet wilde verlaten. Het werd door zijn broer in zijn naam ontvangen.

Veijo Rönkkönen stierf plotseling in 2010. In oktober 2010 is bekend gemaakt dat het terrein (huis en tuin) is gekocht door Reino Uusitalo, eigenaar van een van de belangrijkste Finse papierindustrieën.

Er zijn plannen gemaakt om het terrein in eigen beheer te geven en een duurzame exploitatie van het terrein te waarborgen.

Sinds juli 2011 is de site heropend voor het publiek.

Noot van de redactie:

In een artikel op Facebook wordt uitgelegd dat de tanden menselijke tanden zijn. De kunstenaar heeft de tanden niet zelf in zijn beeldhouwwerken geplaatst.

De beelden tuin werd gekocht door een rijke zakenman die het inrichtte als park, en de beheerders van het park plaatsten de menselijke tanden in een aantal sculpturen.

Jammer, wat slecht om het werk van een kunstenaar aan te passen, om zo meer bezoekers te trekken. Op die manier wordt de nalatenschap van Veijo Rönkkönen bezoedeld. !!

A man with curly grey hair and glasses, wearing a black long-sleeved shirt, is shown in profile, working in a glassblowing workshop. He is holding a long metal rod with a glowing orange-red molten glass globe at the end. In the background, another person is visible, and the workshop is filled with various tools and equipment. The text 'Marco Lopulalan Meesterglasblazer' is overlaid in white, handwritten-style font.

Marco Lopulalan
Meesterglasblazer

“Ik ga altijd voor het hoogst haalbare”

Als Molukse jongen van 18 zette Marco zijn eerste stappen in de kristalfabriek van Royal Leerdam Crystal.

Hij is opgegroeid in de arbeiderswijk van Leerdam, ‘Achter de Pijp’ welteverstaan. Zijn opa was kelken maker op ‘De Hut’ (Bijnaam voor de Leerdamse Glasfabriek) een specialisatie die Marco als geen ander beheerst. En dan ga je dus naar de glasfabriek waar niet alleen zijn opa maar ook zijn moeder werkte . Lopulalan is als een vis in het water en valt op de werkvloer al snel op vanwege zijn creativiteit.

Hij mag een opleiding doen en schopt het uiteindelijk tot Meesterglasblazer. Een titel die hij met trots draagt. “Ik ga altijd voor het hoogst haalbare!”

Marco voelt zich niet per se een kunstenaar maar een ambachtsman. Tuurlijk drukt hij als glasblazer een bepaalde stempel op een stuk, een soort eigen handschrift. Maar het gaat hem meer om de skills, het feit dat je alle aspecten van het glasblazen onder de knie hebt. Dat maakt hem meester.

Toch is het een term die hij zelf in het verleden niet veel gebruikte. Het was meer iets wat andere over hem zeiden. Zeker omdat hij jarenlang hét gezicht van Royal Leerdam Crystal is geweest.

In die functie heeft hij in 2002 het huwelijkservies voor Koning Willem-Alexander en Koningin Maxima mogen blazen. Na het stoppen van Royal Leerdam Crystal als fabriek (2020) besloot Marco door te gaan als zelfstandige. Een enorme uitdaging maar eentje die hij met beide handen heeft aangegrepen.

Herinneringsobject 'Licht' - fotograaf Jurian Den Besten

Glasservies Amsterdam

Als een van de laatste
beheert hij de techniek
van de
'Leerdamse School'

Lopulalan reisde de afgelopen decennia de hele wereld over, volgde workshops, bezocht wereldberoemde glasateliers in Italië en Tsjechië.

Hij werkte samen met meesterontwerpers als Siem van de Marel en Peter Bremers. Zijn gedrevenheid komt voort uit wat het vak voor hem betekent.

Het heeft hem zo'n tien jaar gekost om het een beetje onder de knie te krijgen. Daarna kwam het moment dat hij over de drempel stapte; hij werd gegrepen door het glas – vergelijk het met een verliefdheid.

Vanaf toen ontwikkelde hij een passie voor het vak en doet hij er alles aan om die liefde te laten groeien. En hoe hij het precies doet, kan hij eigenlijk niet vertellen. Hij gebruikt zijn handen en zijn mond en dat precies op het juiste moment, terwijl het vloeibare glas afkoelt.

Het zit voortdurend in zijn hoofd.

Herinneringsobject "Infinity"

Herinneringsobject 'Urn' fotograaf Jurian Den Besten

Contact

Patrimoniumstraat 3, 4142 VA Leerdam - NL

Tel. +31.(0)616695820

Email: info@marcolopulalan.nl

Web: <https://www.marcolopulalan.nl>

Rosalind Lyons

Rosalind's fascinatie voor Shakespeare, de Renaissance en het Elizabethaanse Engeland

Rosalind Lyons is al lang gefascineerd door het verleden; haar schilderijen zijn sterk schatplichtig aan de renaissancekunst van Italië en Noord-Europa, Elizabethaanse en Jakobijnse portretten en meer recentelijk beïnvloed door toneelstukken van Shakespeare.

Haar praktijk bestaat uit het creëren van een interdisciplinaire dialoog, waar het visuele en het verbale in elkaar overlopen en elkaar overlappen.

Ideeën en gedachten kronkelen en drijven; er is een sterk gevoel van de inherente onzekerheid van de toneelstukken en personages van Shakespeare, de visuele toespelingen op de Renaissance en het Elizabethaanse Engeland, op jongensspelers die meisjes spelen die jongens spelen, op de fijne kneepjes en extravagantie van kostuums of de etherische glans van kaarslicht op een wit- geschilderd gezicht.

Het is de verweving van stille woorden – wat Harold Pinter de 'taal opgesloten onder' noemde – en visuele citaten, van echo's, van geesten, van schaduwen, van iets dat eerder wordt gevoeld dan gekend - 'dat is, en is niet' (Twelfth Night), de vergankelijkheid van performance en de illusoire ambiguïteit van echte en ingebeelde herinnering.

The Changeling 60 x 60 cm

Cesario and Olivia
90 x 90 cm.

Midwinters Night Dream - 90 x 60 cm

Pierrot

Boy With Cat

Boy With Dog

Rosalind heeft regelmatig geëxposeerd in zowel solo- als gemengde tentoonstellingen, waaronder soloshows in Shakespeare's Globe Theatre, Londen, en de Long Gallery in Blickling Hall in Norfolk.

Rosalind behaalde een BA (Hons) in Visual Arts, MA in Fine Art, en heeft onlangs een praktijkgericht doctoraat afgerond, gericht op Shakespeariaans theater en omvatte uitgebreid onderzoek op het gebied van literatuur, geschiedenis en performance, waaronder een periode als Artist in Residence bij Shakespeares Globe Theatre.

Ze heeft ook gewerkt als illustrator van kinderboeken en docent kunst en design.

<https://rosalindlyons.com>

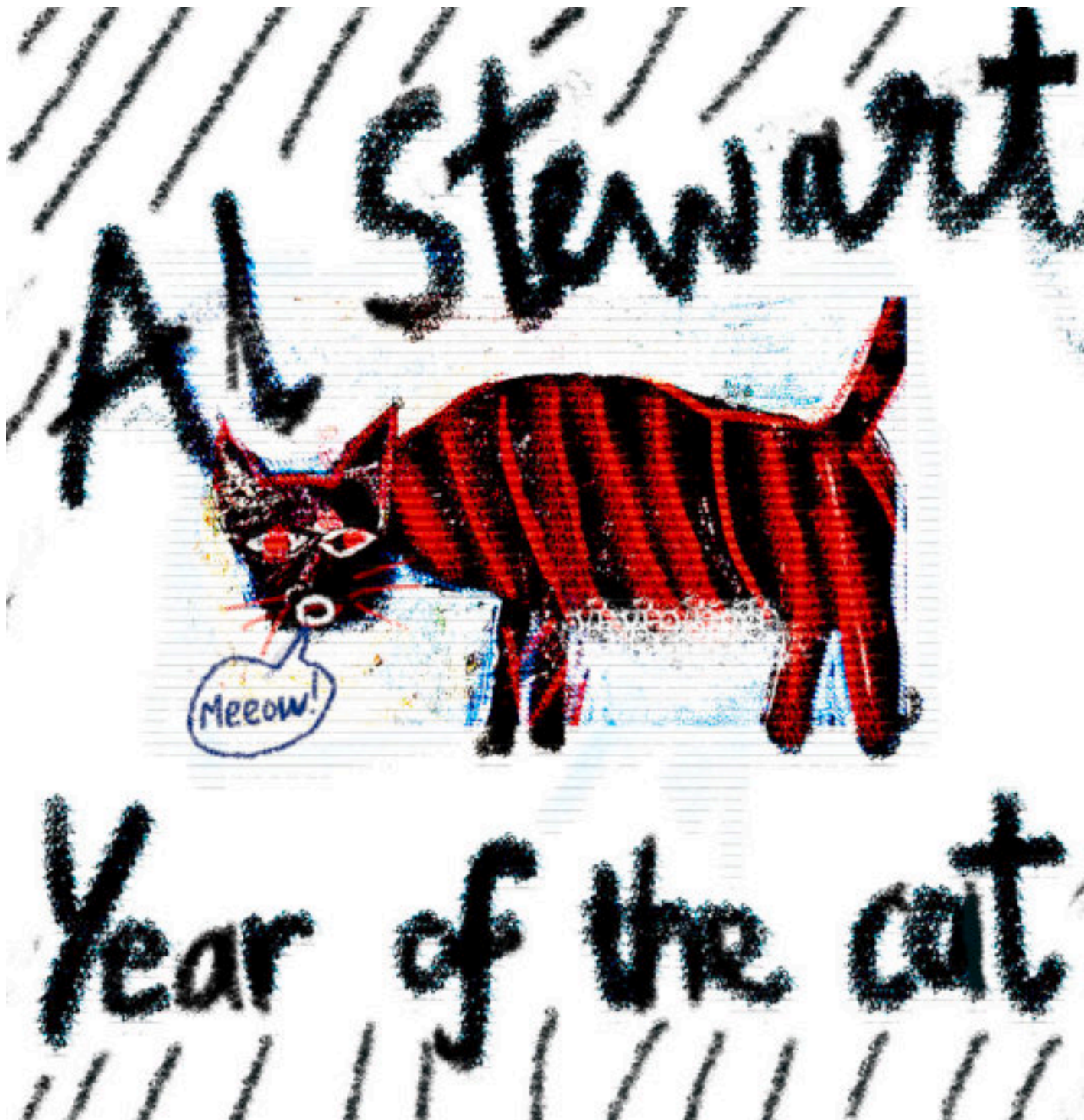

He Send In Writing After Me.

<https://www.youtube.com/watch?v=QRtAjyyIkMY>

Good Night, My Good Owl.

46 jaar oude hit betaalt nog steeds de rekeningen

Al Stewart over Het jaar van de kat
(Year of the Cat).

Ik was de openingsact tijdens een
Noord-Amerikaanse Linda Ronstadt Tour.

Op soundchecks tijdens die tour bleef onze toetsenist
steeds een riff van drie noten spelen,

*(Riff is een korte herhaalde combinatie van noten in
populaire muziek en jazz, meestal gebruikt als
inleiding of refrein in een popsong)*

Dat is de openings riff geworden van
Year of the Cat en het was echt mooi.

Ik heb er misschien drie of vier verschillende
songteksten op geschreven.

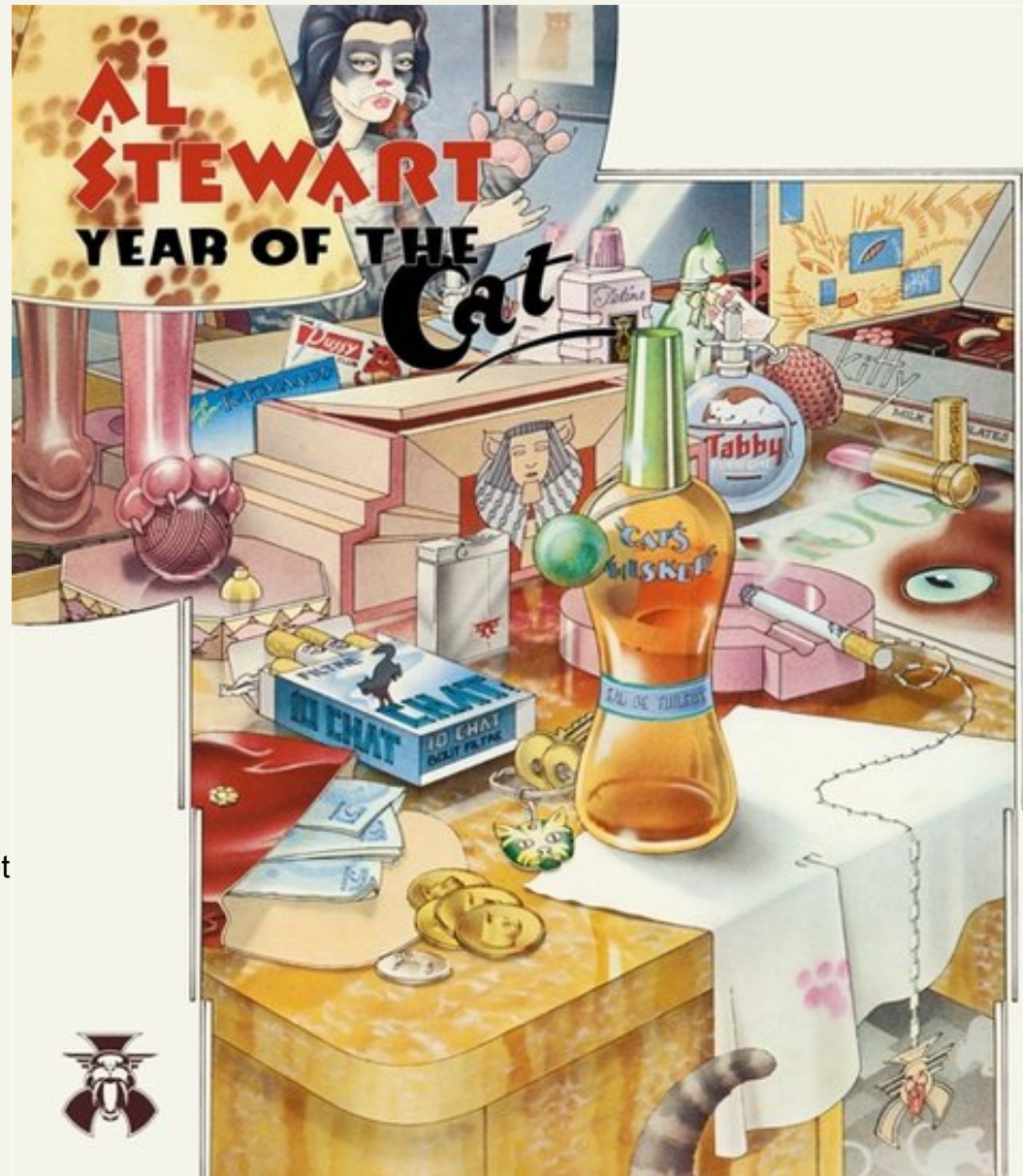
De ene ging helemaal over de Britse komiek
Tony Hancock hij pleegde zelfmoord, en het einde
van de songtekst was:

"Zijn tranen vielen langs de voet van het podium".

Ik noemde het nummer 'Foot of the stage', en stuurde het
naar de platenmaatschappij in Amerika.

Hun reactie was: "we hebben nog nooit van
Tony Hancock gehoord, maar we vinden de muziek
mooi.

De muziek is echt geweldig, kun je een andere tekst
bij de muziek schrijven ?"

Ik had een vriendin die een boek over Vietnamese astrologie las, het lag open bij een hoofdstuk genaamd 'The Year of the Cat'. Dat leek mij een geweldige songtitel.

Diezelfde avond kwam de film 'Casablanca' op televisie. (Casablanca is een Amerikaanse romantische dramafilm uit 1942, met Humphrey Bogart en Ingrid Bergman)

Tijdens die film begon ik met het idee te spelen. Ik plaatste het verhaal nu in het Marokko van 1975, dat was volgens de Vietnamese astrologie het 'Jaar van de kat'. (2023 is volgens Vietnamese astrologie opnieuw 'Het Jaar van de kat')

Ik vond het nummer te lang en te omslachtig en het had volgens mij geen enkele commerciële aantrekkingskracht. En zo werd 'Year of the Cat' het laatste nummer op de plaat, zodat mensen die tot zover hadden geluisterd, het niet zo erg zouden vinden.

Maar toen 'Year of the Cat' als single werd uitgebracht, begon het tot Al Stewart's verbazing de hitlijsten te beklimmen.

"Toen ik naar Amerika was gekomen om het te promoten, en ik op Sunset Boulevard in de zon reed, kwam 'Year of the Cat' op de radio.

Het was de eerste keer dat ik het op de Amerikaanse radio hoorde spelen. Toen het was afgelopen, dacht ik ooh ... ik vraag me af wat er nog meer is, en drukte op een knop voor een ander station, en ik was ook op dat station te horen!

En op dat moment dacht ik:
"Weet je wat..dit is een hit !".

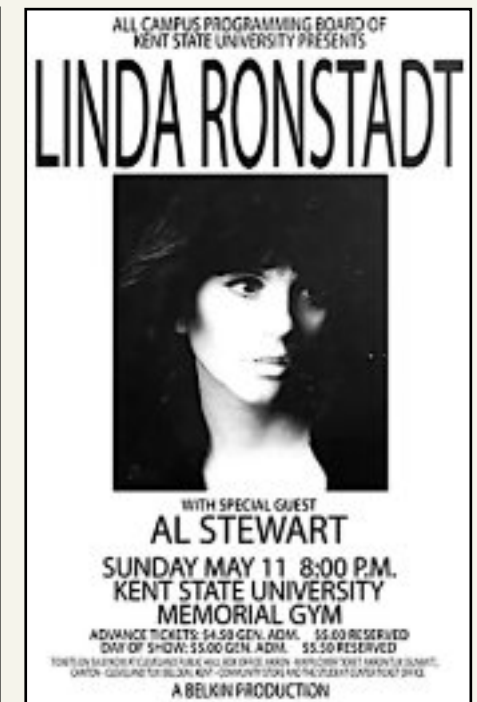
Ik ging terug naar Engeland, verkocht mijn huis, en verhuisde naar Los Angeles. En sindsdien ben ik in Californië gebleven.

Omdat de Engelse radiostations het nog steeds niet speelden, werd het daar nooit een hit.

Ik dacht "dit is het, het is voorbij, dit is mijn echtscheiding met Engeland".

Het nummer bereikte nummer acht op de Billboard Hot One Hundred, en blijft tot op de dag van vandaag nog steeds favoriet op klassieke rockstations.

"Het is alsof je een rijke oom hebt die de rekeningen voor je betaalt"...

Year of the cat

On a morning from a Bogart movie
In a country where they turn back time
You go strolling through the crowd like Peter Lorre
Contemplating a crime
She comes out of the sun in a silk dress running
Like a watercolor in the rain
Don't bother asking for explanations
She'll just tell you that she came
In the year of the cat

She doesn't give you time for questions
As she locks up your arm in hers
And you follow 'till your sense of which direction
Completely disappears
By the blue tiled walls near the market stalls
There's a hidden door she leads you to
These days, she says, I feel my life
Just like a river running through
The year of the cat

While she looks at you so coolly
And her eyes shine like the moon in the sea
She comes in incense and patchouli
So you take her, to find what's waiting inside
The year of the cat

Well morning comes and you're still with her
And the bus and the tourists are gone
And you've thrown away your choice you've lost your ticket
So you have to stay on
But the drum-beat strains of the night remain
In the rhythm of the newborn day
You know sometime you're bound to leave her
But for now you're going to stay
In the year of the cat

Al Stewart met "Year Of The Cat" akoestisch live:

<https://www.youtube.com/watch?v=2hB2dVIXMrw>

A black and white close-up portrait of a man with a light beard and mustache, looking directly at the camera with a slight smile. The background is dark.

Dansmaker

en

Dichter

Ennio Drost

LiefdesLicht

In een tijd
waarin wat duister is
vaak lijkt te winnen
Kunnen jij en ik samen
Elke dag weer
Opnieuw beginnen

Door wat we
Zeggen en doen
vanuit Liefde
voort te laten komen
Want als we dat doen
Zal Het Licht
Daar vanuit
Naar elk donker hart stromen

Zodat we samen
De haat verslaan
Door Liefde te vieren
Want enkel zo
Leren we elkaar te verstaan

Want we zijn allemaal
Een kwetsbaar mens
We hebben allemaal
Een grens en een wens
We willen ademen
We willen leven
Zullen we elkaar daar
vanaf nu
Alle ruimte voor geven?

Want Het Licht
Schijnt in de duisternis
En het kwaad is verslagen
Wij zijn samen altijd sterker
Als we elkaar
Het Licht in dragen

Hoe zwaar het ook lijkt
 Liefde is naar ons toe gekomen
 Hij lijkt klein
 Maar niets is zo groot
 Zij vervuld onze allergrootste dromen

Laten we leren leven
 Vanbinnen naar buiten
 Met ogen gericht op elkaar
 Als jij voor mij zorgt
 Ben ik er voor jou
 Zo is het leven
 Zoveel minder zwaar

Want wat we
 Het Licht in dragen
 Is altijd lichter
 Voor ons allebei
 Laten we vieren
 Hoe uniek we zijn
 Niemand is als jou
 En nee, niemand is als mij

Doe je ogen
 Voor wat LichtLoos is
 Maar dicht
 En zie
 Binnen in ons hart
 Het alles overwinnend
 LiefdesLicht

Al de miljoenen lichtjes
 Die wij samen zijn
 Verdrijven samen de nacht
 Het beste komt nog
 Voor ons allemaal
 Fluïstert Het Licht ons zacht

Kleine Broer Schrijft

Kleine broer is de schrijversnaam
 waaronder ik mijn poëzie publiceer.

kleinebroerschrijft@hotmail.com

**DORDRECHTS
MUSEUM**

**11.12 2022 T/M
21.05 2023**

Je herkent in elk werk
het oog en de hand van kunstenaar Rein Dool.

Met de tentoonstelling richt het Dordtrechts Museum de schijnwerper op een bijzondere hedendaagse kunstenaar die al tientallen jaren in Dordrecht woont en werkt. In ruim zestig jaar bouwde Rein Dool (Leiden 1933) een omvangrijk oeuvre op, bestaande uit schilder- en tekenkunst, grafiek, sculptuur en keramiek. Het fundament onder al zijn kunst is echter het tekenen, waarvoor hij al jong een zeldzaam talent ontwikkelde.

Dools uitgangspunt zijn de traditionele thema's landschap, portret, stilleven en figuurstuk, maar zijn tekeningen laten een grote verscheidenheid zien in benadering en werkwijze. Toch herken je in elk werk het oog en de hand van de kunstenaar. Verwondering over de wereld, de medemens en zichzelf is wat hem drijft.

Rein Dool wisselt voortdurend van tekenrant. Om recht te doen aan de grote veelzijdigheid van zijn werk is er voor de tentoonstelling een keuze gemaakt uit tekeningen in privécollecties, het Rijksmuseum, het Dordrechts Museum en het bezit van de kunstenaar zelf.

Bij de tentoonstelling verschijnt een rijk geïllustreerde publicatie met een inleiding van Huigen Leeftang (conservator Rijksprentenkabinet, Rijksmuseum). Na 21 mei 2023 zal de tentoonstelling van Dordrecht afreizen naar Parijs. In Fondation Custodia krijgt het Franse publiek de kans om te genieten van het ongelooflijke talent van Rein Dool.

Kom en ontdek de meesterlijke tekeningen van Rein Dool in Rein Dool-tekenaar t/m 21 mei 2023

Ketting van eierschalen

Het grootste deel van mijn werkzame leven heb ik doorgebracht in het voortgezet onderwijs. Les gegeven in creatieve vakken.

Het maken van sieraden was altijd al een liefhebberij, maar nu ik “gestopt ben met werken” heb ik deze sluimerende activiteit nieuw leven ingeblazen.

De dingen die ik maak zijn vaak draagbaar maar niet altijd. Soms ontspoort een halsketting tot een object dat je wel aan de muur maar niet om je hals hangt. Ik laat mij leiden door het materiaal, onderzoek de mogelijkheden en verwerk het tot een sieraad of object. Het resultaat moet een verrassing opleveren.

Hergebruik is voor mij belangrijk, nieuwe objecten van gebruikte artikelen en afvalmaterialen maken. Elk werkstuk is uniek, ik maak geen series van dezelfde producten. Machinaal gereedschap gebruik ik vrijwel niet. De vormen van de PET-fleskettingen, bijvoorbeeld, zijn met de hand genaaid. Materiaal wordt verzaagd, gesmolten, geknipt of opnieuw gebruikt in een andere vorm.

Mijn website geeft een indruk van de verschillende sieraden en objecten.

Elze van der Meer - sieraden

Ketting gemaakt van PET flessen

Ketting van Wisteria.

*Sieraden uit eigen tuin.
Van links naar rechts: druif, krulhazelaar,
grove den, krulhazelaar en vlier.*

Katoen, schelpen, steentjes en glas.

Elze van der Meer - sieraden

Trouwjurk na
400 jaar op de
zeebodem nog
steeds prachtig

In het zeventiende-eeuws scheepswrak dat in 2014 voor de kust van Texel werd ontdekt, hebben archeologen een luxe jurk van ongeveer vierhonderd jaar oud gevonden. Hoogstwaarschijnlijk gaat het om een trouwjurk.

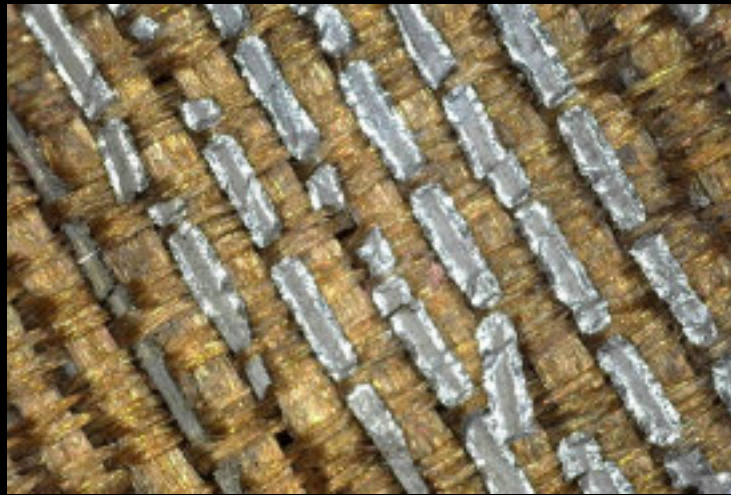
De vondst uit het zogeheten Palmhoutwrak is recentelijk gepresenteerd in Museum Kaap Skil Texel.

Na ontdekking van het Palmhoutwrak werd al snel duidelijk dat het schip een rijke lading had. Onderzoekers waren vooral opgetogen over een rijkversierde japon. Maar er werden meer garderobe stukken gevonden, waaronder een mantel, kousen en lijfjes van zijde en satijn met grote hoeveelheden goud- en zilverdraad.

Museum Kaap Skil maakte ook de vondst bekend van een jurk met ingeweven plaatjes zilver. Het is de tweede jurk uit het wrak. De opgedoken zeventiende-eeuwse jurk bestaat, in tegenstelling tot de andere jurk uit het Palmhoutwrak, uit losse onderdelen. Het lichaam van het kostbare zijden kledingstuk, het lijfje en de rok, zitten nog wel aan elkaar.

Oorspronkelijk was de jurk waarschijnlijk van licht gekleurde zijde. De huidige, bruinachtige kleur is het effect van bijna vier eeuwen op de zeebodem. De jurk is over het hele oppervlak bedekt met zilveren versieringen.

Deze bestaan uit kleine zilveren plaatjes, die in de vorm van liefdesknopen in het zijde zijn geweven in een herhalend patroon van in elkaar geknoopte harten.

Zilveren plaatjes in de stof

Toilet tasje

Conservator Alec Ewing:

“Dankzij al het zilver zal de jurk een formele, lichte en fonkelende uitstraling hebben gehad. Het moet een van de meest bijzondere jurken zijn geweest die een dame uit de hoogste sociale klasse van West-Europa in haar leven zou dragen.

De jurk was geschikt voor uitzonderlijke gelegenheden zoals verloofsfeesten, kroningen en huwelijken. Zilver verkleurt en vergaat vrij snel in een zoute omgeving, maar de sporen en patronen van die oorspronkelijke versieringen zijn nog steeds te zien. De stijl en herkomst van deze trouwjurk lijken sterk op de andere jurk uit het Palmhoutwrak, maar de twee jurken hebben niet dezelfde maat.

De jurk is, samen met de eerder gevonden japon, te zien in het museum op het Waddeneiland.

Museum Kaap Skil <https://kaapskil.nl/>

Sfeerbeeld van de mode in die tijd

A woman with dark hair, wearing a white short-sleeved top with a floral pattern and a grey skirt, is leaning over a table. She is using a yellow pencil to draw or mark on a large sheet of white paper. The background is dark and out of focus.

Ayumi Shibata

"Elk stuk papier dat ik knip is een gebed"

Papier knip kunst

De lichte en hemelse papieren sculpturen en grootschalige installaties van Ayumi Shibata spelen met licht en schaduw

De in Japan gevestigde kunstenaar ontwerpt ingewikkelde landschappen van lagen op lagen wit papier.

Sommige van haar sculpturen zijn miniatures, terwijl anderen grote meeslepemde installaties zijn, en ze worden allemaal tot leven gebracht met het spel van licht en schaduw, die 'beweging' in haar werken creëren.

De werken hebben architectonische koepels, grotachtige bossen en wervelende zonnen die boven met bomen gevulde steden zweven.

Deze pittoreske plekken zijn niet gebaseerd op een bepaalde locatie. De kunstenaar hoopt en gelooft dat de toekomst van de planeet er zo uit zou kunnen zien.

Shibata's lichte en hemelse landschappen stellen een wereld voor waarin mensen en natuurlijke vormen naast elkaar bestaan, en ze beschrijft haar werken als een "Yin en Yang" element.

"Papier vertegenwoordigt Yin, het materiaal, en de manier waarop de werken schaduwen uitstralen, correleert met Yang, de onzichtbare wereld"

"Het licht staat voor geest en leven, hoe de zon opkomt en leven in de wereld blaast", legt ze uit. "Ik geloof dat mijn stukken een plek zijn om de materiële wereld en de zichtbare wereld te observeren."

De fysieke elementen hebben ook een diepere betekenis voor de kunstenaar: in het Japans betekent Kami god of geest, maar ook papier, een heilig materiaal in de Shinto-religie.

"Onzichtbare 'Kami'-geesten wonen in verschillende objecten en gebeurtenissen en plaatsen, maar ook in onze huizen en in ons lichaam", zegt ze.

"Ik gebruik mijn techniek om mijn dankbaarheid aan de Kami-geesten te uiten voor het feit dat ze in dit leven zijn geboren".

Elk stuk papier dat ik knip, is een gebed

Shibata begon met het bouwen van deze sculpturen toen ze in New York woonde.
De kunstenaar legt uit:

"De stad was zo vol lawaai. Ik had een rustige ruimte nodig om terug te keren naar mezelf.

Daarom ging ik wel eens een kerk bezoeken om te mediteren en te ontsnappen aan het lawaai van de stad, en het was toen dat ze de verlichte glas-in-loodramen zag en ze werd herinnerd aan haar liefde voor het werken met papier.

Het deed me denken aan een herinnering uit mijn kindertijd waarin ik zwart papier sneed en er gekleurd cellofaan achter plakte om een 'papieren' glas-in-loodstuk te maken.

Toen ik mijn ogen na de meditatie opende zag ik kleurrijk licht door het glas-in-lood raam op de vloer schijnen. Het was adembenemend mooi.
Op weg naar huis nam ik me voor die avond te gaan knippen, en ik ben eigenlijk niet mee opgehouden."

Poetry of Life

Momenteel werkt Shibata aan een installatie genaamd "Inochino-uta, 'Poetry of Life', voor een tentoonstelling later dit jaar.

Het grootschalige project is gemaakt van 108 stukjes papier die met touwtjes aan elkaar zijn verbonden en aan het plafond hangen.

Bezoek haar Instagram of website om meer werk van de kunstenaar te bekijken.

Passe Partout bedankt Ayumi voor haar medewerking.

柴田あゆみ: Ayumishibata | ART | PAPERART

<https://www.ayumishibata.com>

Gianni Versace Retrospective

Met Gianni Versace Retrospective brengt het Groninger Museum de carrière van de excentrieke Italiaanse modeontwerper Gianni Versace, een van de meest invloedrijke couturiers ooit, tot leven.

In de kleurrijke, gewaagde en emotionele tentoonstelling nemen we je mee in een wereld van extravagante kleding en uitbundige catwalkshows, waarin mode, pop en design op spectaculaire wijze samenkomen.

Gianni Versace werd 25 jaar geleden vermoord, maar zijn vooruitstrevende ideeën zijn nog steeds voelbaar in het modebeeld van nu.

Aquarellist Jan Kuiper uit Tiel
exposeert met zijn werk bij
Stadspodium GO in Leerdam.

Het rivierengebied en zijn
uiterwaarden bekoren mij
al jaren en vervelen mij nooit.
Ik vind het leuk als u komt
kijken.

De expositie duurt tot
23 Februari 2023.

<http://www.jan-kuiper.nl/>

De lucht en de zon zorgen ervoor dat het water telkens van kleur verandert en dat probeer ik te vangen in mijn werk.

**MUSEUM
DE BUITEN
PLAATS**

**Verstild
Het Bezit
Depot Belicht**

**11 november 2022
t/m 5 maart 2023**

www.museumdebuitenplaats.nl

Expositie

Verstild Bezit - Het Depot Belicht

Museum De Buitenplaats
11 november 2022 t/m 5 maart 2023

Museum De Buitenplaats presenteert een selectie van stillevens en beelden van verstilling uit de eigen collectie.

De tentoonstelling Verstild Bezit – Het Depot Belicht brengt kunstwerken onder de aandacht die lang onopgemerkt in het depot zijn gebleven.

Het is voor het eerst sinds tijden dat een groot deel van deze werken aan het licht wordt gebracht.

Verstild Bezit - Het Depot Belicht toont het werk van onder andere Rien Beringer, Karl Blossfeldt, Donald Campbell, Kenne Grégoire, Otto B. de Kat, Jan van der Kooi, Urs Pfannenmüller, Tjerk Reijinga, Michael Reynolds, Matthijs Röling en Luzia Simons.

Museum De Buitenplaats
Hoofdweg 76
9761 EK Eelde
tel 050 30 95 818

www.museumdebuitenplaats.nl

Kunst komt tot leven

Fabrique des Lumieres in Amsterdam is een groots immersieve kunstcentrum.

Met geavanceerde technologie worden immense kunstwerken door state-of-the-art projectoren en muziek tot leven gebracht.

Nu met werken van Gustav Klimt en Friedensreich Hundertwasser.

Tijdelijk met aangepaste tijden:
14 oktober tot en met 05 februari 2023
van 9.00 tot 14.30 uur.

Pazzanistraat 37
1014 DB Amsterdam
+31 (0) 20 247 9500

<https://www.fabrique-lumieres.com/>

FABRIQUE DES LUMIÈRES
AMSTERDAM

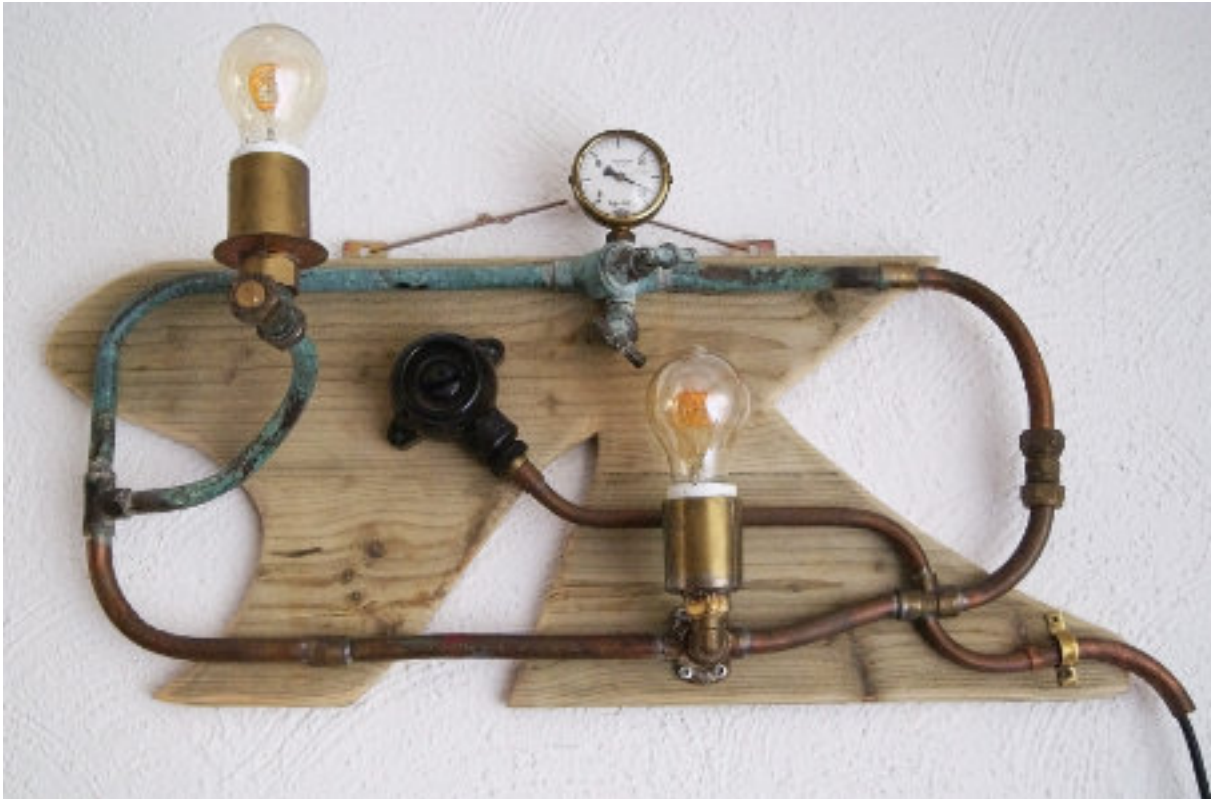
GUSTAV KLIMT GOUD EN KLEURRIJK

t/m 05 februari 2023

EEN CREATIE VAN GIANFRANCO IANNUZZI - RENATO GATTO - MASSIMILIANO SICCARDI GRAFISCH ONTWERP & ANIMATIES CUTBACK PRODUCTIE CULTURESPACES DIGITAL*

 culturespaces
CULTURE FOR EVERYONE

Ad de Rouw

Ad de Rouw uit Kerkdriel maakt kunst van gevonden metalen voorwerpen. Schroeven, bouten, stukken ijzer enz. alles wat hij op zijn (fiets) pad tegenkomt. Hij verzamelt dit in een doos die hij zo nu en dan om kiept op de werkbank om te zien of hij er iets interessants van kan maken.

Deze keer laat ik zien hoe je van oude materialen een bijzonder lampje kan maken,.

Deze lamp is een fusie van gebruiksmaterialen die uiteenlopende functies hebben bekleed over een tijdspanne van een ongeveer halve eeuw.

Zo komen de zwaar geoxideerde koperen leidingen uit een oud washok. De mooie bakelieten draaischakelaar uit de jaren 50 heeft tot drie maanden geleden trouw dienst gedaan in een oude boerderij.

De oude messing drukmeter komt van een gasfles en het hout is een gedeelte van een oud verweerd deurtje dat in de loop der tijd zeker zes verschillende kleuren verf heeft gekend.

Met flink wat schuur- en zaagwerk heeft het deurtje een nieuwe vorm en uitstraling gekregen. De twee leuke ledlampen maken het reisje door de tijd compleet.

Met een vriendelijke groet,

Ad de Rouw

e-Mail: derou023@outlook.com

**Kunstenaar
of hobbyist?**

dekwast.nl

Passe - Partout Kunstmagazine

*Passe-Partout Kunstmagazine voorheen
Kunststof Magazine verschijnt 6 x per jaar.*

Het digitale magazine is een gratis uitgave van
Stichting Leerdams Kunstenaars Collectief.

Redactie Passe-Partout :
Sylvia Bosch.

Lay-out & fotografie :
Antony Swiderski.

Model Cover foto: Anne.

Leerdamse Kunstvierdaagse
Poster 2012

Zullen we vrienden worden?

Wij zijn een stichting zonder subsidie.
Ons doel is om mensen warm te maken
voor de kunst.

Want kunst kleurt je leven !

De activiteiten die wij als vrijwilligers
organiseren zijn laagdrempelig zodat ze
toegankelijk zijn voor iedereen.
Om dit ook in de toekomst te blijven doen
hebben we vrienden nodig die met 10 euro
per jaar onze stichting steunen.

Wil jij alsjeblieft ook onze vriend worden ?

Ons rekening nummer is:
NL82 Rabo 01671774 00
t.g.v Stichting
Leerdams Kunstenaars Collectief.

Editie 13.1 van Passe-Partout Kunstmagazine verschijnt half Februari 2023

**Kopy aanleveren
vóór eind Januari 2023.**

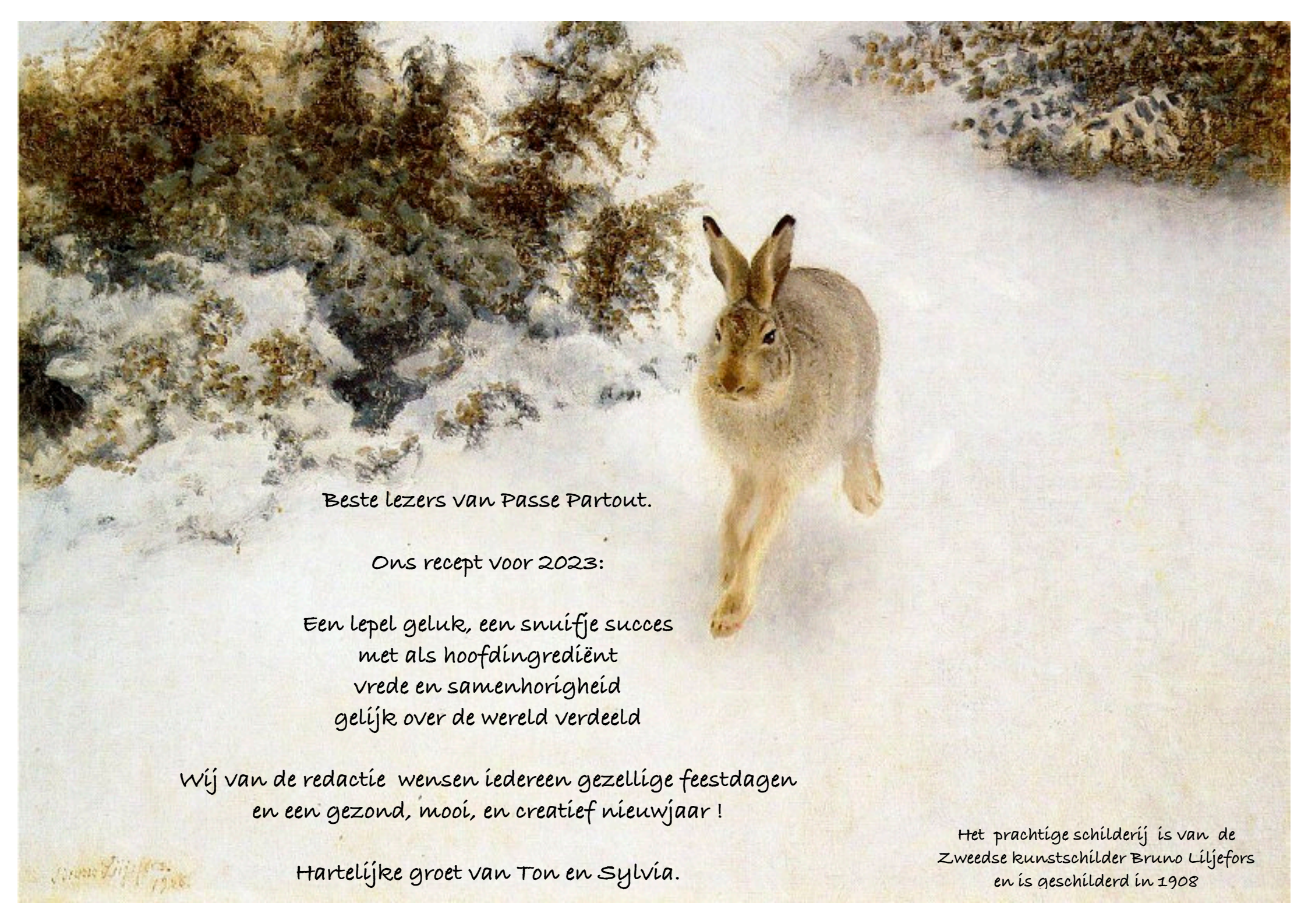
Redactie: sylviabosch@leerdamskunstenaarscollectief.nl

Wist U dat er ook een Engelse versie van Passe-Partout
Kunstmagazine beschikbaar is.

Voor meer informatie of een gratis abonnement mail naar:
sylviabosch@leerdamskunstenaarscollectief.nl

De laatste editie en alle eerdere edities van Passe-Partout
Kunstmagazine kunt u teruglezen op de website van het
Leerdams kunstenaars collectief:

A detailed oil painting of a hare in a snowy, mountainous landscape. The hare is the central focus, depicted in a naturalistic style with fine brushwork. The background shows snow-covered rocks and sparse vegetation in shades of brown and green. The overall mood is serene and wintry.

Beste lezers van Passe Partout.

Ons recept voor 2023:

Een lepel geluk, een snuifje succes
met als hoofdingrediënt
vrede en samenhangigheid
gelijk over de wereld verdeeld

Wij van de redactie wensen iedereen gezellige feestdagen
en een gezond, mooi, en creatief nieuwjaar !

Hartelijke groet van Ton en Sylvia.

Het prachtige schilderij is van de
Zweedse kunstschilder Bruno Liljefors
en is geschilderd in 1908